

A dolgok a fegyverekhez vezetnek...

29 Loputyin volt cári miniszter visszaemlékezésében azt írja, hogy 1917 júliusától Oroszországban „a politikai akrobatai latinája söpört végig. Ez időben könnyebben lehetett válni miniszter, mint egy jelentéktelen hivatalnok. Az Ideiglenes Kormány a hiú és törtető, teljesen alkalmatlan személyek átjáró házává, kiárusító helyévé vált.”

Kerenszkij Kornyilov mellé két politikai kalandort — Szavinkovot és Filonyenkot, mindketten az eszer pártiak voltak tagjai — állított. Ahogy Kornyilov emelkedett a ranglétrán, úgy e két kalandor is. Szavinkov lett a hadügyminisztérium titkárságának vezetője, míg Filonyenko az orosz hadsereg komiszárja. A katonai diktatúra körül folyó tárgyalásokban e két személy közvetítő szerepet játszott Kornyilov és Kerenszkij között. Kornyilovot igyekeztek meggyőzni a kollektív diktatúra, beleértve Kerenszkijt is, előnyeiről, ugyanakkor ok javasolták a kormánynak — s ez a tábornokok kívánsága volt —, hogy az iparban, a közlekedésben a teljes katonai irányítást és rendszabályokat valósítsák meg. Amikor Kornyilovot a kormánnyal való tárgyalásra felkészítették, nyilvánvalóvá vált, hogy a katonai diktatúra kérdésében a kormány és a tábornoki kar között elvi különbség nincs, csupán taktikai nezeteltérés. Míg a kormány lépésről lépésre akarta a katonai uralmat, Kornyilov és hívei egy csapásra. Így a Kerenszkij-kormány teremtette meg az előfeltételeket a katonai fordulatra.

Az állami tanácskozás után néhány nappal a kadetpárt vezetősége ülést tartott. A felszólalók valamennyien a katonai diktatúra bevezetésében látták a kiutat. „A dolgok a fegyverekhez vezetnek, a szavak erőtlenné válnak. Nincs más megoldás, csak a vér” — állapította meg Singarjov Miljukov a „sebész beavatkozás” (leszámlolás a forradalom erőivel) fontosságát hangsúlyozta, majd kifejtette, hogy a kadetpárt nem helyezkedhet a semleges álláspontjára a katonai fordulat kérdésében. „Sokáig volt hatalmon Kerenszkij, az eszerek, mensevikek szerepüket eljátszották és el kell tűnniük.” Buchanan angol követ szerint Kerenszkijnek némes más választása csak Kornyilov, bár ő kettőjük koalícióját szorgalmazta, s félelemmel gondolt arra, hogy a két orosz Napoleon-jelölt egymás ellen fordul.

Kerenszkij augusztus 31-én Szavinkovon keresztül értesíti Kornyilovot, hogy a kormány helyesli Petrográdban az ostromállapot kihirdetését és megjelöl a katonai egységeknek a városba való vezénylését. Viszont e napon a fővárosi szovjet nagy többséggel elfogadott határozatban a halálbüntetés eltörlését követelte. Az augusztusi fővárosi Duma (önkormányzati) választásokon a bolsevikok az összsavazatok 33,5 százalékát szerezték meg (májusban 19,4 százalék), a kadetpárt mindössze 20 százalékot. A mensevikek katasztrófális vereséget szenvedtek, a májusi 40 mandátum helyett mindössze 8-at kaptak. Így a bolsevik pártra szórt rágalmak, megtorló intézkedések politikája teljes csődbe jutott. A hadsereg bolsevizálódása mind erőteljesebbé vált.

A puccs előkészítések Kornyilov számára nyilvánvalóvá vált, hogy a 10 milliós hadsereg elenyésző részével rendelkezik. Számítható azonban a Gyenyikín-parancsnoksága alatt levő Déli és Kaukázusi Frontra. Kornyilov augusztus folyamán különböző csapatösszevonásokat hajtott végre, önálló hadosztályok szervezésére ad parancsot, s ezzel egy időben több forradalmi hadosztályt feloszlalt. Kalegjin vezetése alatt 30 ezer kozák volt, akiket Moszkvába vagy Pétervárra kívántak vezényelni. Számított Kornyilov kb. 50 tiszti különítményre zászlóaljra is. Az előkészület során a vezérkari főnök követelte a kronstadti erőd felszámolását, külön petrográdi hadsereg felállítását, melyet a kormány teljesített is.

A katonai diktatúrára való áttérést szolgálta, hogy Kornyilov tudatosan augusztus 21-én (szept. 2.) feladata Rigát. Kornyilov beismerése: „A város feladásának stratégiai szempontból nincs nagyobb jelentősége, azonban ennek jelentős visszhangja lesz társadalmi körökben”. Kornyilov a kormányt tette felelőssé Riga feladásával, mivel úgy mond késlekednek a hadsereg megfegyverezésével. Újabb adu a katonai diktatúra bevezetéséhez.

Szeptember első napjaiban Kerenszkij újból Kornyilovhoz küldi Szavinkovot. Kornyilov nyíltan kimondja, hogy Kerenszkijnek mennie kell a kormányból. Szavinkov viszont biztosítja a vezérkari főnököt, hogy főbb követeléseit a kormány teljesíteni fogja, s a csapatok a bolsevikok elleni harc jegyében vonulnak be a fővárosba. Végül is megegyeztek a katonai diktatúra szükségességében, s a tárgyalások végén Kornyilov kijelentette, szükségesnek látja Kerenszkij és Szavinkov-kormányban való részvételét. Hogy ki fogja vezetni? Ez még nyitott kérdés. Kornyilov részéről ez megátévesztő manőver volt, hisz a főhadiszálláson már eldöntötték Kerenszkij leváltását. Szavinkov, miután a miniszterelnököknek beszámolt tárgyalásáról, a tábornokokkal való együttműködést látta helyesnek, de Kerenszkij ingadozott. Az ingadozás oka abban volt, hogy már akkor sokan úgy látták, hogy a Kornyilov-puccs kudarcra van ítélve.

Az ellenforradalom két központja — a hadifőszállás és a kormány — közötti konfliktus az össznemzeti válság elmélyülését eredményezi.

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom felévszázados jubileumi esztendőjében az egész világ különösen nagy érdeklődéssel fordul a Szovjetunió iránt. Odessza és Szeged testvérvárosi barátsága is a jubileum jegyében gazdagodik az idén. Ezúttal odesszai testvérlapunk, a ZNAMJA KOMUNIZMA szerkesztőségének közvetítésével M. SZ. SZINYICA civtársnak, az Ukrán KP odesszai megyei bizottsága első titkáranak lapunk számára írt cikkét közölhetjük a jubileumi év odesszai eseményeiről.

Az odesszai terület (megye) ipari és mezőgazdasági munkásai méltón akarják megünnepelni a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 50. évfordulóját. A nemzeti ünnep előkészítése hatalmas politikai és munkabeli lelkesedést váltott ki belőlük. Mindenhol a jelkesült alkotómunkát találhatjuk.

A Nagy Október 50. évfordulójának tiszteletére rendezett szocialista verseny kezdeményezőinek — a Munka Vörös Zászló érdemrendjével kitüntetett, az Októberi Forradalom nevével viselő mezőgazdasági gépgyár, az iljicsovszki tengeri kikötő, a Vorovszkij Ruházati Szövetkezet, a cukorfinomító üzem és más vállalatok kollektíváinak — példája nyomán a vállalatoknál, az építkezéseken, a kikötőkben, a Fekete-tengeri és dunai hajók fedélzetén kitartó harc folyik a termelés gazdaságosságának emeléseért, a magas jubileumi kötelezettségek teljesítéséért.

A terület ipari, közlekedési és építési vállalkozásainak munkásai tudják, hogy vállalkozásuk teljesítéséért sokat kell még fáradozniuk. Ha például az ideai tervvel 90 millió rubelre előirányzott termelékenységi növekedést elérik, akkor ezt a jelentős növekedést a jubileumi vállalkozások értelmében 35 millió rubellel kell emelniük. Ezért a párt aktivahálózatának, valamennyi kommunisztának, munkásnak figyelme a technikai fejlődés gyorsításának szükségességére irányul a munka tudományos megszervezésének bevezetésére a termelésbe, azon törvények egész komplexumának betartására, amelyek a termelés további emelkedését biztosítják, a termék minőségének javítására, önköltségük csökkentésére.

A Nagy Október 50. évfordulójának méltó fogadásáért az SZKP Központi Bizottsága, a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsa Elnöksége, a Szovjetunió Minisztertanácsa által a dícsőséges évforduló tiszteletére alapított emlékszólo elnyeréséért folyó szocialista verseny máris meghozta szép gyümölcseit. Június 24-én — 6 nappal a határidő előtt — az érdemrenddel kitüntetett terület és a hős város, Odessza iparának munkásai a termelés általános javítása és a gyártmányok mennyisége szempontjából egyaránt teljesítették felvérs terüket. Az első félévben a tartomány közel 45 millió rubel értékű terméket adott a hazának.

A jubiláris év fő sajátossága a termelés és a gazdasági ösztönzés új rendszerére való áttérés az ipar nagy részében. A gazdasági reformhoz való jól átgondolt előkészület — ez a tartományi pártszervezetek és vállalatok kollektíváinak legfőbb gondja. Ma már összesen 50 ezer embert foglalkoztat 46 üzem és gyár dolgozik a reform szellemében. E vállalatok bocsájtják ki a környék ipari gyártmányainak harmad részét. Az Októberi Forradalom nevével viselő üzemek, a fűregégyár, az „Avtozenmas”, a cukorfinomító és más vállalatok eredménye bizonyítja, hogy az új munkastílus hatalmas hasznot hajt a népgazdaságnak.

Szép sikereket értek el a tengerészek és a kikötők munkásai. Tervezen felül fél év alatt mintegy 40 ezer tonna teher szállítását teljesítették határidő előtt. A Fekete-tengeri kikötőkben közel fél millió tonnával teljesítették túl a tervet.

Az odesszai területen, akárcsak egész hazánkban, nagy kulturális, szociális, ipari és lakásépítkezések folynak. Mivel ünneplik itt a jubileumi évet?

A testvérváros a jubileum évében

A Dél-Magyarországnak írta: M. Sz. Szinyica, az Ukrán KP odesszai megyei bizottságának első titkára

A környék városaiban és falvaiban különböző objektumok építése van folyamatban. Csak néhány számot sorolok fel: az ünnepre számos új üzem épül fel, elkészül Ukrajna legnagyobb hűtőháza, 76 új iskola és 81 ovoda, 94 kultúrház és klub, mintegy 200 áruház és üzlet, 110 üzemi étkezdé, 28 szociális intézmény és 100 ezer négyzetméter terület. Kiepülnek a városok és falvak. Hős városunkat hamarosan a tengeri kikötő ékesíti. A maga nemében páratlan opera- és balettszínház épületének restaurálását is befejezik.

Az odesszai területen a szovjethatalom első éveiben kigyútlak a világítótoronyok, amelyek a mezőgazdaság kollektivizálásának és gépesítésének útját világították meg. Ukrajna első kolhozainak egyike, amely az SZKP XXI. kongresszusa nevet viseli, itt alakult meg. Megszakítás nélkül vezeti e kolhoz a szocialista munka kétszeres hóse, M. A. Poszmitnij. Itt jött létre az első, Sevcsenko nevet viselő traktoros csapat is, amely a későbbiek folyamán az ország géppállomásai közt az első lett.

A szovjethatalom jubiláris évében az érdemrenddel kitüntetett odesszai terület kolhozparasztrajai és kolhozainak dolgozói, megvalósítva az SZKP KB plénumának márciusi határozatait, a rossz időjárási körülményektől függetlenül arra törekednek, hogy hazánkat az őszi és tavaszi növénykultúrákból magas termésátlaggal örvendeztessék meg. Kukoricatermelőink vállalták, hogy minden területen 40 mázsa termést takarítsanak be.

Hűek adott szavukhoz a falvak dolgozói. Éjjel és nappal zúgnak a gépek a Fekete-tenger-parti és Duna-parti földeken.

Nagy munkagyőzelemről adhattak hírt a kilijai járás földművesei: a körzetben elsőként teljesítették éves kenyérgabona tervüket. A szép siker alkalmából Ukrajna Kommunista Pártjának Központi Bizottsága és az Ukrán SZSZK Minisztertanácsa melegen gratulált a kilijieknek.

Az aratás élenjáróinak példáját követve a krasznooknyáni járás dolgozói azért küzdenek, hogy határidő előtt teljesítsék feladatukat, és tervben felül 7 ezer tonna termést adjanak az országnak. Sok ma az ilyen szocialista hazafiságról tanuskodó példa.

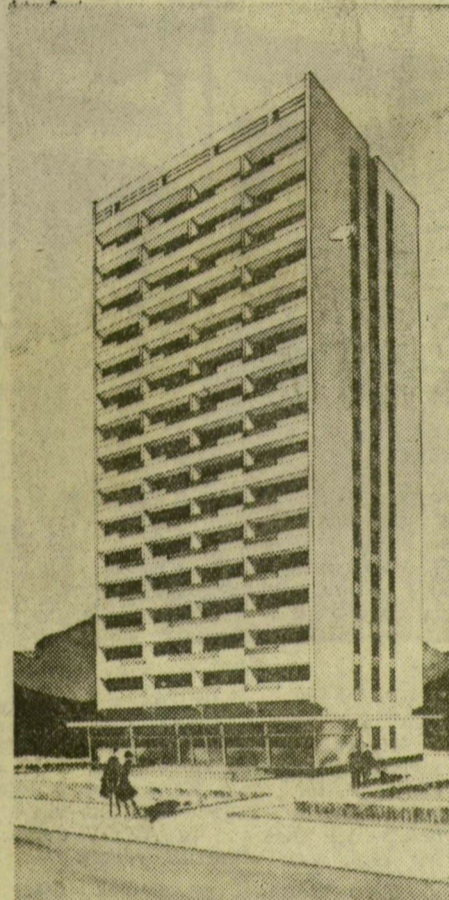
Keményen állják szavukat a terület állattenyésztői. Határidő előtt teljesítették hús-, tej- és tojás szolgáltatási tervüket. Ezer tonna állattenyésztési terméket adtak át az első félévben tervben felül. Ez megerősíti azt a reményt, hogy a jubiláris vállalat — november 7-re akarják teljesíteni a mezőgazdasági termék-szolgáltatásának egész éves tervét — határidő előtt befejezettnek tekinthetik.

Munkájukat Odessza tudósai, a nagy évfordulóhoz szentelik, annak a városnak a tudósai, amely a szovjet hatalom éveit alatt Ukrajna egyik legnagyobb tudományos centrumává lett. Hiszen az Októberi Forradalomig városunkban csupán egy felsőfokú oktatási intézmény volt, mindössze 600 hallgatóval. Ma Odessza 14 felsőfokú intézményében mintegy 80 ezer hallgató tanul. A főiskolák több mint 4 ezer professzor, a tudományok doktora és a kandidátusi címet viselő szakembert foglalkoztatnak. A 70 tudományos kutató- és tervezőintézetben több mint 2 ezer tudományos munkatárs dolgozik.

Észrevehetően gazdagítják a tudományt az állami Mecsnyikov Egyetem, a műszaki, a Lomonoszov nevet viselő technológiai, a népgazdasági és más főiskolák tanszékei.

Az ösz-szövetségi származástani intézet tudósai öt új növényfajtát neveltek ki a jubileum évében a mezőgazdaság számára, amelyeket a termelésben hasznosítanak. A földelken először jelent meg a fagyálló búza: az „Odessa-50”, amelynek terméshátalaga 3—5 mázsával haladja meg a korábbi hasonló fajtákat. Hektáronként több mint 50 mázsa kukoricát ad az új hibrid.

A terület kulturális frontjának sokeszer munkásserege az elismert mesterektől a művészi öntevékenységet folytató egyszerű résztvevőig — tehetségét a Nagy Októbernek szenteli. Sok művet fejeztek be, vagy alkotnak meg az odesszai művészek, zeneszerzők, írók. Színházi, zenei és öntevékeny kollektívák készülnek a jubileumi előkészületekkel és a munkával. Legfőbb témáuk Október, a szovjet ember hősiessége, aki harcra kelt, hogy a lenini párt vezetésével átalakítsa hazáját.

Néhány év múlva Odessza jóval magasabb lesz. Képünkön a most épülő magas-házak egyikének rajza

A Nagy Október 50. évfordulójának emlékeztetéseként tételére Odessza dolgozói megörökítik azoknak a lenini bolsevikoknak emlékét, akik a szovjethatalomért vívott harc viharos napjaiban a nép ügyéért adták életüket. Többek között felállítják Andrej Trofimov, Makar Csicsikov, Grigorij Acscanov, Pável Mizikevics, Zsanna Ljaburb, Peter Sztarostyin és Jelena Szokolovszkaja mellszobrát. Odessza 1941-es védelmi vonalán létesítik az Örök Dicsőség 60 kilométeres erdő- és parkövezét. Odessza védőinek hőstetteit emlékművek sora örökíti meg. A dícsőséges sereg emlékeztetére monumentális obelisk hirdetési majd Odessza hős város címének elnyerését.

Az Októberi Forradalom terén — a munkások felvonulásainak és az ünnepi díszszemléknek hagyományos helyén — Leninnek emelnek emlékművet. A pártszervezet, amely Lenint választotta küldöttnek a párt III. kongresszusára; a város, amelynek révén a Patyomkin cirkáló forradalmár matrózai emelték fel a vörös zászlót, örökké szívébe véste Iljics drága és szeretett arcvonásait.

Odessza és Szeged város baráti kötelék fűzi egymáshoz. Odesszában sok minden emlékeztet a testvérvárosra. A legszebb utcák egyikét nevezték el Szegedről. Az 58. számú iskolában a Magyarország Ifjú Barátainak Klubja végzi munkáját. Ennek az iskolának tanulói a szegedi Radnóti Miklós gimnázium hasonlókorú fiataljaival leveleznek. Az MSZMP Szeged városi bizottságának és a városi tanácsnak vezetői nem egyszer látogattak Odesszába, a mi városunk delegációi pedig Szegedre. A baráti látogatások cseréje testvérvállalatok versenyé, a tapasztalatcsere — mindez elősegíti a nemzetközi kapcsolatok fejlődését, megerősíti népeink testvéri barátságát. Odessza munkásai mély hálaival gondolnak arra, hogy a szegediek a Tisza-parti, új ipari városrészt Odesszáról nevezték el. Mi a jövőben is minden lehetőséget megragadunk a szocialista országokkal való testvéri barátság megerősítésére, a béke megszilárdítására az egész világon.

Az odesszai terület minden kommunisztája és dolgozója nagy meglepéssel fogadta az SZKP KB plénumának 1967 júliusi határozatait, az SZKP Központi Bizottságának a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 50. évfordulójának megünnepelésére kiadott tezeit. E történelmi dokumentum szellemében az odesszai terület dolgozói lelkesen fogadják a szovjethatalom drága évfordulóját, új eredményekkel és sikerekkel járulnak hozzá a kommunizmus építéséhez.

A jövő tengerészei

Odessza igen híres hajózási iskoláiról. A jövő tengerészeinek nagy részét itt képezik ki. Képünkön; a társasági személyszállító hajók leendő stewardessai az 1. számú odesszai technikai tanintézetben készülnek hivatásukra, a mai hajók felépítésével ismerkednek.